

VERTIMO ŽODŽIU PASLAUGŲ UŽSAKYMAS
[data, vieta]

UŽSAKOVAS	VERTĖJAS
Vardas, pavardė / Pavadinimas: [●] Juridinio asmens kodas: [●] Adresas: [●] PVM mokėtojo kodas: [●] Atsakingas asmuo: [●]	Vardas, pavardė: [●] Asmens kodas: [●] Adresas: [●] Indiv. veiklos pažymėjimo Nr.: [●] Kalbų kombinacija: [●] Tel.: [●] El. pašto adresas: [●]

RENGINIO DATA	RENGINIO PAVADINIMAS	RENGINIO VIETA
[●]	[●]	[●]

VERTIMAS	
1 Darbo laikas	[●] (vertėjas į renginį atvyksta prieš 20 min.)
2 Renginio darbo kalbos	[pvz., EN, LT]
3 Vertimo rūšis	[Sinchroninis / Nuoseklusis / Šnibždamasis] vertimas
4 Vertėjas privalės versti iš / į šias kalbas	[pvz., EN↔LT]
5 Vertėjų skaičius komandoje	[●]
6 Komandos vadovas	[●]
7 Vertimas bus įrašomas / transliuojamas	[Taip / Ne] [Jei taip, vertėjo atlyginimas didinamas ... proc.]

PASLAUGŲ KAINA				
1 [Visa diena / Pusė dienos / Fiksuota užsakyme nurodyto renginio kaina]	[●] EUR	[Pastabos]	Iš viso	[●] EUR
2 Kita (viršvalandžiai ir t. t.)	[●] EUR		Iš viso	[●] EUR
3 Kelionės išlaidos	[●] EUR		Iš viso	[●] EUR
4 Kelionės dienos	[●] EUR		Iš viso	[●] EUR
5 Kita (nedarbo dienos tarp sutarties dienų / poilsio d. ir t. t.)	[●] EUR		Iš viso	[●] EUR
6 Apgyvendinimas	[●] EUR		Iš viso	[●] EUR
			Iš viso	[●] EUR
7 Atsiskaitymo terminas	[●]			

KITA
[Kitos nuo Vertimo žodžių sutarties bendrųjų sąlygų nukrypstančios sąlygos]

UŽSAKOVO PARAŠAS	VERTĖJO PARAŠAS
Pasirašymo vieta: [●] Data: [●]	Pasirašymo vieta: [●] Data: [●]

Šis užsakymas sudaromas pagal Vertimo žodžių sutarties bendrąsias sąlygas, kurios įteiktos klientui iki šio užsakymo pasirašymo.

VERTIMO ŽODŽIU PASLAUGŲ SUTARTIES BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Sutarties objektas

- 1.1. Vertėjas įsipareigoja kliento užsakymu suteikti sinchroninio, nuosekliojo ar šnibždamojo vertimo žodžiu paslaugas, o klientas įsipareigoja už suteiktas paslaugas sumokėti sutartą kainą.
- 1.2. Šių bendrųjų sąlygų pagrindu dėl konkretaus paslaugų pobūdžio ir apimties šalys susitaria pasirašydamos vertimo žodžiu paslaugų užsakymą.

2. Sąvokos

- 2.1. **Bendrosios sąlygos** – šios vertimo žodžiu sutarties bendrosios sąlygos.
- 2.2. **Bendruomeninis vertimas** – tai vertimas žodžiu (dažniausiai nuoseklusis, kartais šnibždamasis) ligoninėse, policijos nuovadose, teismo posėdžiuose, kitose valstybinėse įstaigose, dažniausiai per pokalbius su imigrantais ar užsienio piliečiais.
- 2.3. **Normalus kalbėjimo greitis** – pranešėjo kalbėjimo greitis, kuris neviršija 100 žodžių per minutę (3 min. spausdintam puslapiui su 1,5 tarpu tarp eilučių).
- 2.4. **Konferencijų vertimas** – tai nuoseklusis arba sinchroninis vertimas per įvairius aukšto lygio ar diplomatinis susitikimus, daugiakalbius renginius, seminarus, konferencijas, atliekamas atitinkamą pasirengimą ir patirtį turinčių aukštos kvalifikacijos konferencijų vertėjų.
- 2.5. **Klientas** – paslaugų užsakovas, nurodytas užsakyme.
- 2.6. **Medžiaga** – tai programa, pranešimai ar kita renginio darbo kalbomis parengta pagalbinė medžiaga, taip pat nuorodos į internete esančią informaciją renginio tema.
- 2.7. **Nuoseklusis vertimas** – tai toks vertimas žodžiu, kai pranešėjas ir vertėjas kalba pakaitomis.
- 2.8. **Paslaugos** – kliento pasirinktos vertimo žodžiu rūšies paslaugos, nurodytos užsakyme.
- 2.9. **Pavojingos ar neįprastos darbo sąlygos** – darbas su užkrečiamomis ligomis sergančiais ligoniais, darbas psichiatrijos įstaigose, smarkiai aukštesnė ar žemesnė temperatūra nei komforto temperatūra (pvz., darbas pramoniniuose šaldytuvuose) ir t. t.
- 2.10. **Vertimas per tarpinę kalbą** – sinchroninis vertimas, pranešimą verčiant ne tiesiogiai iš originalo kalbos, bet per tarpinę kalbą.
- 2.11. **Sinchroninis vertimas** – tai toks vertimas žodžiu, kai vertėjai pranešėjo žodžius į kitą kalbą išverčia beveik tuo pačiu metu, kai tik jie ištariami.
- 2.12. **Sutartis** – šios vertimo žodžiu sutarties bendrosios sąlygos ir šalių sudarytas užsakymas.
- 2.13. **Šalys** – vertimo žodžiu sutarties šalys – klientas ir vertėjas.
- 2.14. **Šnibždamasis vertimas** – tai sinchroninio vertimo atmaina, kai pusbalsiu verčiama klausytojui į ausį, nenaudojant specialios įrangos.
- 2.15. **Užsakymas** – vertimo žodžiu sutarties specialioji dalis, kurioje nurodytos paslaugos, vertimo žodžiu rūšis, paslaugų kaina, kitos šalių individualiai aptartos sąlygos.
- 2.16. **Vertimas žodžiu** – tai žodinė komunikacija, kai originalo kalba sakomo teksto turinys perteikiamas vertimo kalba, natūraliai ir sklandžiai pakartojant pranešėjo kalbėseną, intonaciją, perteikiant ne kiekvieną ištartą žodį, o išsakytas mintis.
- 2.17. **Vertimo žodžiu rūšys** – nuoseklusis, šnibždamasis, sinchroninis vertimas.
- 2.18. **Vertėjas** – paslaugų teikėjas, nurodytas užsakyme.

3. Vertėjo teisės ir įsipareigojimai

- 3.1. Vertėjas įsipareigoja teikti paslaugas rūpestingai ir efektyviai, pagal visuotinai pripažįstamus profesinius, techninius standartus ir praktiką, panaudodamas visus reikiamus įgūdžius, žinias. Vertėjas savo profesinėje veikloje vadovaujasi Lietuvos konferencijų vertėjų asociacijos patvirtintu Etikos kodeksu ir Profesiniais standartais.

- 3.2. Vertėjas užtikrina, kad sutarties sudarymo momentu ir visą jos galiojimo laikotarpį vertėjas ar jo pasitelkti tretieji asmenys turės reikiamą kvalifikaciją ir patirtį, reikalingas norint teikti paslaugas. Vertėjas paslaugoms teikti gali pasitelkti trečiuosius asmenis apie tai pranešęs klientui.
- 3.3. Kliento pageidavimu vertėjas užtikrina vertimo komandos sukomplektavimą pagal kliento pateiktą informaciją, atsižvelgdamas į kliento poreikius ir visuotinai pripažįstamus profesinius principus:
 - 3.3.1. vieną sinchroninio vertimo komandą dvikalbiuose renginiuose sudaro ne mažiau kaip du vertėjai tam, kad būtų užtikrintas nenutrūkstamas vertimas;
 - 3.3.2. sinchroninio vertimo komandos daugiakalbiuose renginiuose sudaromos taip, kad būtų kuo mažiau vertimo per tarpinę kalbą;
 - 3.3.3. šnibždamasis vertimas atliekamas renginiuose, kuriuose iš vienos ar dviejų kalbų verčiama į kitą kalbą, ir kai reikia versti ne daugiau kaip dviem asmenims. Šnibždamąjį vertimą atlieka du vertėjai tam, kad būtų užtikrintas nenutrūkstamas vertimas;
 - 3.3.4. nuosekliajam vertimui paprastai reikalingi du vertėjai. Išskirtiniais atvejais gali būti samdomas vienas vertėjas su sąlyga, kad nuo to nenukentės darbo kokybė ir yra atsižvelgta į vertėjų sveikatos reikalavimus;
 - 3.3.5. jei numatoma, kad renginio trukmė (įskaitant pertraukas) viršys 10 val., yra samdoma antra vertėjų pamaina arba randamas kitas abiem šalims priimtinas sprendimas.
- 3.4. Vertėjas įsipareigoja laiku atvykti į renginį ir nedelsdamas informuoti klientą apie bet kokias aplinkybes, kurios trukdo ar gali sutrukdyti vertėjui pradėti arba užbaigti paslaugų teikimą nustatytais terminais.
- 3.5. Vertėjas turi teisę per pagrįstą laiką iki numatyto renginio pradžios išbandyti techninę vertimo įrangą. Jei įranga neatitinka minimalių visuotinai priimtinių kokybės reikalavimų (žr. 1 priedą), vertėjas gali atsisakyti teikti paslaugas. Tokiu atveju klientas laikomas pažeidusiu sutartį ir privalo kompensuoti vertėjui jo patirtus nuostolius (pvz., kelionės, apgyvendinimo, pasirengimo darbui, negautas pajamas ir kt.).
- 3.6. Vertėjas įsipareigoja užtikrinti iš kliento sutarties vykdymo metu gautos ir su sutarties vykdymu susijusios informacijos konfidencialumą bei apsaugą.

4. Kliento teisės ir pareigos

- 4.1. Klientas įsipareigoja sudaryti paslaugų teikimui tinkamas technines sąlygas (pagal pateiktas rekomendacijas ir standartus).
- 4.2. Klientas įsipareigoja vertėjui suteikti informaciją, būtiną paslaugoms teikti, t. y.:
 - 4.2.1. iš anksto, likus pagrįstam laikotarpiui iki renginio pradžios (pageidautina prieš kelias dienas), pateikti vertėjui renginio medžiagą, įskaitant pageidaujamų vartoti techninių terminų sąrašą, ir, jei reikia, konsultuoti vertėją dėl terminų ir renginio temos. Su šios pareigos neįvykdymu susijusi rizika tenka klientui, t. y. šios pareigos neįvykdęs klientas netenka teisės reikšti pretenzijų dėl vertimo kokybės netikslumų;
 - 4.2.2. jeigu bus rodomi vaizdo siužetai, pasirūpinti, kad vertėjui iš anksto būtų pateiktos tekstų transkripcijos, kad garsas būtų transliuojamas į vertėjo ausines ir būtų užtikrintas normalus kalbėjimo greitis;
 - 4.2.3. iš anksto informuoti vertėją apie bet kokias pavojingas ar neįprastas darbo sąlygas; to nepadarius, vertėjas turi teisę atsisakyti teikti paslaugas ir reikalauti taikyti šios sutarties 8.3.4 straipsnį.
- 4.3. Klientas užtikrina, kad renginio pranešėjai būtų išpėti apie normalų kalbėjimo greitį. Jei normalus kalbėjimo greitis viršijamas, vertėjas apie tai išpėja klientą / klausytojus. Jei greitis nesulėtinamas, vertėjas gali atsisakyti teikti paslaugą, ir klientas negali reikšti dėl to pretenzijų.
- 4.4. Klientas supranta, kad kalbėtojo akcentas, smarkiai nukrypstantis nuo standartinės verčiamos kalbos tarties, gali turėti neigiamos įtakos vertimo kokybei. Ši nuostata galioja ir tuo atveju, kai kalbėtojas nepaiso kalbėjimo taisyklių, taikomų renginiams, kuriuose naudojamosi vertimo paslaugomis. Patarimai kalbėtojams pateikti 2 priede.

- 4.5. Užsakyme numatyta vertimo rūšis gali būti keičiama tik iš anksto suderinus su vertėju. Vertėjas renginio metu, prieš jį ar po jo neteikia jokių užsakyme neaptartų papildomų paslaugų (vertimo raštu, renginio stenografavimo ar pan.). Dėl papildomų paslaugų sudaroma atskira sutartis.
- 4.6. Vertimo žodžiu negalima įrašyti, kopijuoti, platinti, transliuoti be vertėjo išankstinio raštiško sutikimo. Paslaugos teikiamos tik tiesioginiams klausytojams, esantiems renginio salėje. Vertimo įrašas negali būti naudojamas atskirai nuo pirminio šaltinio (pranešimo, kalbos, kuri yra verčiama). Vertimas žodžiu negali būti laikomas autentiška posėdžio stenograma.
- 4.7. Už vertimo įrašymą ir / ar transliaciją vertėjas gali reikalauti papildomo atlygio, dėl kurio susitariama raštu.
- 4.8. Klientas įsipareigoja vadovautis patarimais kalbėtojams (2 priedas) ir renginio organizatoriams (3 priedas). Taip pat klientas privalo supažindinti su šiais patarimais organizatorius ir kalbėtojus.

5. Paslaugų kaina ir atsiskaitymo tvarka

- 5.1. Dėl paslaugų kainos ir atsiskaitymo tvarkos šalys susitaria užsakyme.
- 5.2. Vertėjui be atlyginimo už paslaugas papildomai kompensuojamos kelionės, apgyvendinimo išlaidos, taip pat mokama kompensacija už kelionėje sugaištą laiką bei papildomas atlyginimas už viršvalandžius.
- 5.3. Vertėjas turi teisę reikalauti padidinti atlyginimą už paslaugas, jei paaiškėja aplinkybės, kurių nebuvo galima iš anksto numatyti, ir dėl to pasikeičia paslaugų pobūdis.

6. Šalių atsakomybė

- 6.1. Kuriai nors šaliai nevykdant šioje sutartyje numatytų savo įsipareigojimų, sutartį pažeidusi šalis atlygina kitai šaliai dėl to patirtus nuostolius.
- 6.2. Šalys susitaria dėl tokių paslaugų kokybės kriterijų, pagal kuriuos sprendžiama, ar paslaugos suteiktos kokybiškai: taisyklingo kalbos vartojimo, tinkamos terminologijos vartojimo, informacijos neiškraipymo, akcento.
- 6.3. Vertėjas dėl netinkamo sutartinių įsipareigojimų vykdymo atsako klientui ir tik esant jo tyčiai ar dideliam neatsargumui. Vertėjas neatsako klientui už jo netiesioginius nuostolius. Vertėjo atsakomybė visais atvejais yra ribojama paslaugų kaina, nustatyta užsakyme.

7. Sutarties galiojimas

- 7.1. Ši sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento ir galioja, kol šalys sutaria ją nutraukti arba kol sutarties galiojimas pasibaigia, nutraukiamas įstatymu ar šioje sutartyje nustatytais atvejais.
- 7.2. Jei bet kuri šios sutarties nuostata tampa ar pripažįstama visiškai ar iš dalies negaliojančia, tai neturi įtakos kitų sutarties nuostatų galiojimui.
- 7.3. Nutraukus sutartį ar jai pasibaigus, lieka galioti šios sutarties nuostatos, susijusios su atsakomybe bei atsiskaitymais tarp šalių pagal šią sutartį, taip pat visos kitos šios sutarties nuostatos, kurios, kaip aiškiai nurodyta, išlieka galioti po sutarties nutraukimo arba turi išlikti galioti, kad būtų visiškai įvykdyta ši sutartis.
- 7.4. Visi sutarties pakeitimai, papildymai ir priedai galioja tik tuo atveju, jei yra sudaryti raštu ir šalių tinkamai pasirašyti.

8. Sutarties nutraukimas

- 8.1. Sutartis gali būti nutraukta raštišku šalių susitarimu.
- 8.2. Vertėjas turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį tik dėl svarbių priežasčių, apie tai pranešęs kaip įmanoma anksčiau, tačiau ne vėliau kaip likus 3 (trims) dienoms iki renginio. Pagal galimybes vertėjas rekomenduoja klientui tinkamos kvalifikacijos kolegą, sutinkantį dirbti sutartyje numatytais sąlygomis. Staigi vertėjo liga ar kitos netikėtai atsiradusios aplinkybės, kurių vertėjas nekontroliuoja, laikomos *force majeure* aplinkybėmis.
- 8.3. Klientui nutraukus sutartį vienašališkai ne dėl vertėjo kaltės, klientas moka vertėjui kompensaciją, kuri yra laikoma jo minimalių nuostolių atlyginimu:
 - 8.3.1. klientui sutartį nutraukus iki renginio pradžios likus daugiau kaip 30 kalendorinių dienų – kompensacija nemokama;

- 8.3.2. klientui sutartį nutraukus iki renginio pradžios likus nuo [●] iki [●] kalendorinių dienų – 30 proc. sutartos paslaugų kainos;
- 8.3.3. klientui sutartį nutraukus iki renginio pradžios likus nuo [●] iki [●] kalendorinių dienų – 75 proc. sutarto atlygio kompensacija;
- 8.3.4. klientui sutartį nutraukus iki renginio pradžios likus mažiau kaip 7 kalendorinėms dienoms – 100 proc. sutartos paslaugų kainos;
- 8.3.5. kompensacija už kelionės laiką ir dienpinigius (jei vertėjas nenuvyko į renginio vietą) netaikoma.

9. Asmens duomenų tvarkymas

- 9.1. Paslaugų teikimo metu vertėjas veikia kaip kliento duomenų tvarkytojas, vadovaudamasis duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir laikydamasis kliento nurodymų dėl iš kliento gautų asmens duomenų tvarkymo. Vertėjas tvarko asmens duomenis, esančius kliento pateiktuose dokumentuose, kai tai yra būtina, teikiant paslaugas pagal šią sutartį. Vertėjui draudžiama asmens duomenis, gautus iš kliento, teikti trečiosioms šalims be išankstinio kliento sutikimo ar naudoti kitais nei šios sutarties vykdymo tikslais. Klientas garantuoja, kad turi teisę perduoti paslaugų teikimui būtinus asmens duomenis vertėjui ir yra tinkamai apie tai informavęs atitinkamus duomenų subjektus.
- 9.2. Vertėjas įsipareigoja nedelsdamas pranešti klientui apie (i) bet kokią teisiškai įpareigojantį teisėsaugos institucijų prašymą atskleisti iš kliento gautus asmens duomenis, išskyrus atvejus, kai tai draudžiama; (ii) bet kokią atsitiktinę arba nesankcionuotą priegią prie duomenų, asmens duomenų nutekimą ir (arba) asmens duomenų saugumo pažeidimą; ir (iii) bet kokius tiesioginius duomenų subjektų prašymus, neatsakydamas į juos, išskyrus atvejus, kai jis turi kliento leidimą tai daryti.
- 9.3. Vertėjas įsipareigoja savo lėšomis dėti protingas pastangas, siekiant užtikrinti, kad iš kliento gauti asmens duomenys būtų apsaugoti nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo arba nuo atsitiktinio praradimo, pakeitimo, nesankcionuoto atskleidimo arba nesankcionuotos priegios prie jų, ypač tais atvejais, kai tvarkymo proceso metu duomenys perduodami tinklu, taip pat nuo visų kitų neteisėtų tvarkymo formų ir kad šiomis duomenų saugos priemonėmis garantuojamas pakankamas apsaugos lygis atsižvelgiant į riziką, susijusią su tvarkymu, ir saugotinių duomenų pobūdį, taip pat atsižvelgiant į tų priemonių modernumą bei jų įgyvendinimo išlaidas.
- 9.4. Pateikdamas klientui pranešimą dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo, jei toks įvyktų, vertėjas privalo: (i) aprašyti asmens duomenų saugumo pažeidimo pobūdį, įskaitant, jeigu įmanoma, atitinkamų asmens duomenų subjektų kategorijas ir apytikslį skaičių; (ii) nurodyti savo kontaktinius duomenis; (iii) aprašyti tikėtinas asmens duomenų saugumo pažeidimo pasekmes; (iv) aprašyti priemones, kurių ėmėsi arba pasiūlė imtis, kad būtų pašalintas asmens duomenų saugumo pažeidimas, įskaitant, kai tinkama, priemones galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti.
- 9.5. Klientas, nustatęs, kad vertėjas netinkamai vykdo sutarties nuostatas dėl asmens duomenų tvarkymo ir duomenų apsaugos teisės aktų reikalavimus, apie tai raštu informuoja vertėją ir turi teisę sustabdyti asmens duomenų teikimą jam. Vertėjas įsipareigoja informuoti klientą apie pasirengimą tinkamai vykdyti asmens duomenų apsaugos reikalavimus. Klientas, įvertinęs iš vertėjo gautą informaciją, gali atnaujinti asmens duomenų teikimą ir leidimą toliau tvarkyti asmens duomenis.
- 9.6. Vertėjas įsipareigoja ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas atsakyti į kliento paklausimus, susijusius su jo vykdomu iš kliento gautų asmens duomenų tvarkymu.
- 9.7. Vertėjas, kaip duomenų tvarkytojas, įsipareigoja padėti klientui užtikrinti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 32–36 straipsniuose nustatytų prievolių laikymąsi, atsižvelgdamas į duomenų tvarkymo pobūdį ir kliento turimą informaciją. Vertėjas privalo imtis visų priemonių, kurių reikalaujama pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 32 straipsnį dėl duomenų tvarkymo saugumo.
- 9.8. Klientas turi teisę bet kuriuo momentu vienašališkai nutraukti asmens duomenų teikimą vertėjui. Gavęs kliento nurodymą, vertėjas įsipareigoja nedelsiant nutraukti kliento duomenų tvarkymą, išskyrus saugojimą, jei tai yra būtina teisinių reikalavimų nustatymui, vykdymui bei gynimui.

10. Taikytina teisė ir ginčų sprendimas

- 10.1. Šiai Sutarčiai taikoma ir ji aiškinama pagal Lietuvos Respublikos teisę.

10.2. Bet kokie nesutarimai ar ginčai, kylantys tarp šalių dėl šios sutarties, sprendžiami draugiškomis abiejų sutarties šalių pastangomis. Šalims nepavykus susitarti, bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš šios sutarties ar susiję su ja, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, neišspręsti šalių susitarimu, sprendžiami kompetentingame Lietuvos Respublikos teisme.

11. Pranešimai

11.1. Bet kurie ir visi pranešimai, sutikimai ir kitas susižinojimas, kuriuos šalis gali pateikti pagal šią sutartį, bus laikomi galiojančiais, jeigu yra asmeniškai pateikti kitai šaliai ir gautas patvirtinimas apie gavimą arba išsiųsti registruotu paštu, faksu, el. paštu.

11.2. Jei pasikeičia šalies adresas ir (ar) kiti duomenys, ši šalis turi nedelsdama informuoti kitą šalį. Jei šaliai nepavyksta laikytis šių reikalavimų, ji neturi teisės į pretenziją ar atsiliepiamą, jei kitos šalies veiksmai, atlikti remiantis paskutiniaisiais žinomais jai duomenimis, prieštarauja sutarties sąlygoms arba ji negavo jokio pranešimo, išsiųsto pagal tuos duomenis.

12. Kitos nuostatos

12.1. Nė viena šalis neturi teisės perleisti visų arba dalies teisių ir pareigų, numatytų šioje sutartyje, jokiai trečiajai šaliai be išankstinio raštiško kitos šalies sutikimo.

Kliento vardu:

[pareigos]
[vardas, pavardė]

(parašas)

A. V.

Vertėjo vardu:

[pareigos]
[vardas, pavardė]

(parašas)

A. V.

Minimalių techninių reikalavimų vertimo įrangai rekomendacijos:

- vertimui naudojamos stacionarios sinchroninio vertimo kabinos arba kilnojama įranga;
- nuotolinio vertimo atveju (telekonferencijos, vaizdo konferencijos ar pan.) vertėjų kabinose turi būti užtikrinti trys regos laukai (3 ekranai) vienu metu: bendro salės vaizdo, skaidrių / medžiagos vaizdo, ir kalbėtojo vaizdo. ISDN transliacijų atveju reikalaujamas dažnis 125–12,500 Hz;
- pasirinkus įrangą, svarbu užtikrinti jos patikimumą, todėl rekomenduojama įrangą nuomotis iš specializuotos įmonės;
- norint išvengti nesuderinamumo problemų, rekomenduojama visą įrangą nuomotis iš vienos įmonės (taip pat mikrofonus ir ausines);
- turi būti galimybė techninės įrangos konfigūraciją derinti pagal posėdžio poreikius;
- turi būti užtikrintas reikiamas kabinų skaičius (po 1 kabiną kiekvienai kalbai);
- kiekvienam vertėjui turi būti atskiras pultas su mikrofonu ir ausinėmis;
- rekomenduojama pasirūpinti nešiojamu mikrofonu (jei klausytojai nori užduoti klausimų);
- rekomenduojama pasirūpinti įsegamu į atlapą mikrofonu (jei kalbėtojas nori judėti);
- turi būti užtikrinama techniko (geriausia vertimo įrangą nuomojančios įmonės) nuolatinė priežiūra renginio metu;
- vertimo kabinoje neturi būti pašalinių žmonių, daiktų ar įrangos.

Minimalūs standartai kabinoms (parengta remiantis ISO standartais: ISO 2603:2016 arba DIN EN ISO 2603– stacionariai įrangai, ISO 4043:2016 arba DIN EN ISO 4043– kilnojamai įrangai):

<https://www.iso.org/standard/67065.html>

<https://www.iso.org/standard/67066.html>

- dydis (kabinos turi būti pakankamo dydžio (200 x 160 x 160 cm);
- ventiliacija (vėdinimas turi būti pakankamas, o vėdinimo sistema turi veikti tyliai);
- garso izoliacija (tiek iš išorės, tiek iš kitų kabinų);
- viduje – apšvietimas (vertėjai turi turėti galimybę skaityti renginio medžiagą);
- dideli langai priekyje ir iš šonų;
- iš vidaus neatsispindintys langai (kad vertėjai gerai matytų salę);
- stalas (per visą kabinos ilgį);
- reguliuojamo aukščio kėdė kiekvienam vertėjui;
- kabinos statomos salės gale, ant 30 cm pakylės, kad būtų matoma visa salė;
- paliekama pakankamai vietos išeiti iš kabinos;
- rekomenduojama nestatyti kabinų šalia triukšmo šaltinių (pvz., po garsiakalbiu);
- rekomenduojama kabinas statyti taip, kad išeinantys ar įeinantys į salę žmonės nevaikščiėtų prieš kabiną.

PATARIMAI KALBĖTOJAMS

1. Nusiimkite ausines ir kalbėkite tiesiai į mikrofoną.
2. Prieš pradėdami kalbėti patikrinkite, ar įjungtas mikrofonas.
3. Nepūskite, nebarškinkite į mikrofoną.
4. Nekalbėkite į mikrofoną per arti.
5. Jei norite judėti, prašykite nešiojamo ar įsegamo mikrofono.
6. Nenaudokite mikrofono vietoj rodyklės.
7. Kalbėkite natūraliai, neskubėdami.
8. Jei turite galimybę, kalbėkite gimtąja kalba.
9. Jei savo kalbą ruošiatės perskaityti, perduokite jos tekstą vertėjams.
10. Jei tekstą skaitote, neskubėkite; idealus tempas – 1 psl. arba 40 eilučių per 3 min.
11. Aiškiai įvardykite dokumentų nuorodas.
12. Aiškiai tarkite skaičius, vardus ir santrumpas.
13. Jei įmanoma, pateikite vertėjams techninius terminus ir santrumpas iš anksto.
14. Kiek įmanoma anksčiau persiųskite vertėjui visą medžiagą, susijusią su Jūsų pranešimu (pranešimo skaidres, savo pastabas, cituosimus teisės aktus ir t. t.).

PATARIMAI RENGINIO ORGANIZATORIAMS

1. Patikėkite vertėjų komandos formavimą vienam profesionalui.
2. Pasikliaukite komandą formuojančio vertėjo patarimais ir rekomendacijomis dėl darbo sąlygų, įrangos ir kt.
3. Paskirkite vieną asmenį, atsakingą už ryšius su komandą formuojančiu vertėju prieš renginį ir jo metu.
4. Nuomokitės techninius standartus atitinkančią įrangą.
5. Užtikrinkite vertėjams gerą salės ir kalbėtojų matomumą.
6. Patikrinkite techninę įrangą prieš renginį.
7. Iš anksto pateikite medžiagą vertėjams susipažinti.
8. Pateikite kalbas vertėjams bent prieš renginį.
9. Prieš renginį surenkite kalbėtojų informacinį susitikimą su vertėjais.
10. Esant galimybei, skirkite atskirą patalpą vertėjams pailsėti.
11. Jei įmanoma, užtikrinkite vertėjams interneto prieigą renginio metu.
12. Klientui turi būti žinoma ir suprantama, kad samdomas vertėjas ir komandos nariai yra konferencijų vertimo srities profesionalai, tačiau neprivalo turėti išsilavinimo ir patirties srityje, kurioje veiklą vykdo klientas, ar renginyje aptarsima tema.
13. Kilus ginčui dėl vertimo kokybės, pateikite konkrečių įrodymų, kodėl vertimo kokybė Jūsų netenkina. Prireikus galite kreiptis į kitus specialistus ir vertėjų organizacijų atstovus, kad jie, remdamiesi pateikta medžiaga, atliktų nešališką ir objektyvų vertimo kokybės vertinimą. Subjektyvi ir vienašališka kliento nuomonė nelaikoma pagrįstu įrodymu.
14. Norėdami išvengti nesklandumų, susijusių su vertimu, įsitikinkite, kad Jūsų samdomi vertėjai yra aukštos kvalifikacijos, patyrę profesionalai. Prašykite jų kvalifikaciją įrodančių dokumentų, tarptautinių institucijų akreditacijų, patikrinkite, kokioms profesinėms asociacijoms jie priklauso. Visa tai už Jus gali būti atlikta, jei vadovausitės šių patarimų 1 punktu.